

Dětmi před Bohem

1.Kor.13.1-3, **Fp.3.1-9a, Mk.10.13-16**, 1.Pt.3.13-18a, Fp.4.7 – *Biblická čtení podle překladu Slovo na cestu*
 Písně: 711, 714, 620, 710, 412

Děkujeme Ti, Otče náš, za to, že jsi mezi nás, lidi, seslal Vykupitele Ježíše Krista. Děkujeme Ti za Jeho příklad, děkujeme za Jeho učení. Děkujeme, že On nás učí, jaké máme mít vztahy k druhým lidem, k celému stvoření, k možnostem lidského rozumu i lidského konání. Děkujeme, že On zdůraznil ona dvě největší přikázání – přikázání lásky, že On nás učí, jak máme milovat.

Děkujeme, že se smíme společně zamýšlet nad svědectvím evangelistů o Něm. Děkujeme za Bibli, děkujeme za Církev, děkujeme jeden za druhého. Děkujeme Ti, že evangelium – poselství o lásce a o smyslu bytí – zní světem a prosíme Tě, aby lidé byli připraveni je přijímat, aby přibývalo těch, kdo chtějí jít za Kristem, který je pravou Cestou, hlubokou Pravdou a plným Životem. Očekáváme, Otče, na Tebe.
Amen.

Čtený evangelijní text patří mezi známá biblická místa. Vrátil jsem se k němu loni při každodenní četbě Písma podle internetové příručky Mana. Uvědomil jsem si, jak i známé texty nás mohou znovu oslovit. Při ranní četbě Písma pro novozákonní oddíly používám především dva překlady, Slovo na cestu a překlad Josefa Kurze. Z prvního z nich jsme dnes texty z Pavlových epištol i evangelium četli. ☉ Představa přesného, doslovného překladu Písma je dost problematická; text byl psán v určitém místě a čase a směřoval do určité situace; při tom život a myšlení ve východním středomoří před dvěma tisíciletími, kde a kdy Nový Zákon vznikl, byly úplně jiné než v dnešní střední Evropě. Cílem překladu je sdělit čtenáři autorovo poselství co nejsrozumitelněji a z hlediska smyslu sdělení co nejlépe, co nejvěrněji. Ty doslovnější překlady kolikrát předpokládají určité čtenářovy teologické znalosti, případně potřebují výklad nebo komentář. Je moc dobře, že jsou jak překlady slovně co nejvěrnější, tak i překlady promítající společenský a kulturní kontext. Za zmíněné dva volnější překlady jsem velice vděčný; první z nich se snaží ke srozumitelnosti přispět určitým zestručňováním, druhý kvůli ní používá různé opisy, a tak je jeho text delší. Poslyšme tedy náš dnešní evangelijní text ještě v Kurzově překladu:

¹³ *Tu přicházely maminky a přinášely své děti k Ježíšovi, aby jim požehnal. Jeho žáci je však odháněli se slovy: "Učitel má důležitější práci. Neobtěžujte ho!"* ¹⁴ *Ale **když Ježíš uviděl, jak nevlídně se jeho žáci chovají, zamrzela ho tato jejich nelaskavost a řekl jim: "Jen nechte ty děti, ať ke mně mohou přicházet, a nebraňte jim. Protože takovým patří království Boží."*** ¹⁵ *Budte jisti tím, co říkám: **Kdo nepřijde k Bohu jako malé bezmocné dítě, ten nikdy nevejde do království Božího***. ¹⁶ *A bral děti do náruče a vkládal na ně ruce a žehnal jim.*

Při čtení mě zde zaujalo slovo *nelaskavost*. Ve Velké biblické konkordanci ke kralickému překladu toto podstatné jméno ani jemu odpovídající přídavné jméno či příslovce nejsou, a v pozitivním tvaru nacházíme přídavné jméno *laskavý* v kralickém Novém zákoně jen jednou, a to v závěru 1. Petrovy epištol (1.Pt.5.14) ve vazbě "*v políbení laskavém*", kde však novější překlady hovořivají o políbení lásky; v řeckém originále je zde skutečně podstatné jméno *láska* – AGAPÉ. Láska, ta, která nepředpokládá vzájemnost, ta, již v řečtině odpovídá slovo AGAPÉ, láska, o níž píše apoštol Pavel Korintánům, by se měla promítat obecně do našeho jednání.

■ Náš dnešní evangelijní text uvádí děti jako vzor. Setkal jsem se s jeho interpretací, že tedy nemá smysl usilovat o vědění či vzdělání. Její autor měl zřejmě podivné povědomí o dětech. Jako otec i jako děda či praděda vidím, jak děti dovedou být poznánichtivé. I na nich si připomínám, co sám prožívám, totiž že touha poznávat – **poznávat veliké Boží stvořitelské dílo** – patří k plně prožívanému lidskému životu. Máme Boha milovat nejen celým svým srdcem a celou svou duší, nýbrž i celou svou myslí a celou svou silou; k tomu nutně patří poznávat Jeho dílo, už i proto, abychom s ním

dobře nakládali a uměli sdílet Boží dary, které prostřednictvím pozemského domova dostáváme. Je pravda, že poznání s sebou přináší nebezpečí pýchy. Naše kulturní oblast mu v minulém a koncem předminulého století hodně podléhala. Lidské poznání prudce rostlo a značná část lidstva si z něj udělala předmět úcty. Jako matematik si s určitou hrdostí uvědomuji, že v procesu poznávání a uplatňování jeho výsledků v praxi sehrála velkou roli právě matematika. A při tom věřím, že na onom zbožšťování poznání se nijak výrazněji nepodílela.

Velkou – ba troufám si říci, že největší – osobností světové matematiky minulého století byl brněnský rodák Kurt Gödel. V Brně byl i confirmován, později žil v Rakousku a ve Spojených státech. Ve třicátých letech exaktně dokázal, že v matematice – má-li být bezesporná – vždy budou nerozhodnutelná tvrzení. Vždy zde zůstanou nezodpověditelné otázky. A tak tento špičkový matematik a logik ukázal a sám si hluboce uvědomoval, že možnosti poznání jsou omezené; poznávání světa by tedy nemělo vést k pýše, nýbrž naopak, vede k pokoře. Čím více poznáváme, tím více si uvědomujeme, kolik toho neznáme, tím více si při tom můžeme uvědomovat Boží velikost.

Poznávat veliké Boží dílo je krásné. Rád si připomínám žalmistova slova (Ž.19.2): *Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou.* Poznání můžeme uplatňovat při naplňování poslání daného člověku. V první biblické kapitole čteme (Gn.1.26-28): *I řekl Bůh: "Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi." Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: "Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe."* Imperativy *podmaňte* a *panujte* jsou zde výzvou k moudrému a uvážlivému zacházení, k němuž je nutné poznání. ☉ Ještě významnější však je, že opravdové poznávání vede k prožívání Boží velikosti a slávy. Schopnost a možnost poznávat je vzácným Božím darem. Ale není tou nejvyšší hodnotou. Pán Ježíš Kristus přináší hierarchii hodnot, která se od té naší běžně používané liší. Ve vstupním slově jsme slyšeli, že poznání bez lásky nemá cenu. Tedy ani v rámci pozemského života není poznání nejvyšší hodnotou. Láska je ještě vyšší. Barvitě hierarchii hodnot popisuje v dopise do Filipis apoštol Pavel (Fp.3.8,9a); četli jsme: *"Ve skutečnosti to všechno pokládám za nevýhodu, srovnám-li to s tím úžasným poznáním, že Ježíš Kristus je můj Pán. Kvůli němu jsem to všechno zahodil jako odpadky, jen abych získal Krista a v něm zakotvil."* V některých vydáních kralického překladu nacházíme místo *odpadků* ještě o hodně barvitější slovo. Informace, že Ježíš Kristus je naším Pánem, je nad veškerým rozumovým věděním a poznáním.

Bůh je vysoko nad námi, nad celým světem, nad celým stvořením. Přesto se k nám lidem sklání; sestoupil k nám ve Svém jedinečném Synu Ježíši. Dokázal, že mu na nás, na jednom každém z nás záleží. Smíme Ho oslovovat "Otče". Před Jeho majestátem zůstáváme všichni dětmi. "Být dítětem" tak vyjadřuje náš vztah k Němu. Všichni jsme na Něm závislí – jako malé děti na rodičích. ☉ Život na Zemi je vzácným darem. Je však dočasný. Patří k němu poznávat, patří k němu milovat. Máme v něm příležitost slyšet svědectví o skutečnostech přesahujících pozemský život, přesahujících prostor a čas – svědectví o Božím Novém světě, o Božím království. Není to věc rozumu, nýbrž víry. Do tohoto Božího Nového světa nám Ježíš Kristus otevřel výhled, otevřel nám nebe. Vzdělaným i nevzdělaným, moudrým i nemoudrým. To je skutečnost vymykající se rozumovému chápání. Můžeme ji přijmout jedině s dětskou prostotou. Ta patří k plnému lidskému životu, k životu prožívanému v Boží poslušnosti a k Boží slávě, k životu bohatému, do něhož proniká Boží království. *Vždyť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho uvěří, unikl záhubě a získal věčný život* (J.3.16).

Děkujeme Ti, Pane Ježíši Kriste, že jsi přišel, abys nám otevřel bránu nebe, abychom už zde, na Zemi, byli jeho občany. Amen.